

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ  
ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

на правах рукопису

Ш М О Р Г А Й  
МИКОЛА БОГДАНОВИЧ

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У ПЕРІОД  
СТАНОВЛЕННЯ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Спеціальність: 08.06.01 - економіка  
підприємств і форми господарювання

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т  
дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата  
економічних наук

ЛЬВІВ - 1995



00761532 (O)

Роботу виконано в Інституті регіональних досліджень НАН України.  
Науковий керівник - доктор економічних наук Оксанич О.Е.

Офіційні опоненти - доктор економічних наук, професор Бойко Євген  
Іванович,  
- кандидат економічних наук, доцент Михайловський Василь Іванович.

Провідна організація - Науково-дослідний економічний інститут  
Міністерства економіки України (м.Київ).

Захист відбудеться о "14<sup>00</sup>" "28 грудня" 1995 р. на засіданні  
спеціалізованої вченої ради Д 016.39.13 по захисту дисертацій на здо-  
буття вченого ступеня доктора економічних наук в Інституті регіональ-  
них досліджень НАН України за адресою:

м.Львів, вул.Козельницька, 4.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Інституту  
регіональних досліджень НАН України за адресою:

м.Львів, вул.Козельницька, 4.

Автореферат розісланий "28" "11." 1995 р.

Вчений секретар спеціалізованої  
вченої ради  
кандидат економічних наук

В.І.ЖОВТАНЕЦЬКИЙ

## 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ.

1.1. Актуальність дослідження. Вихід економіки України з глибокої кризи багато в чому залежить від перебудови галузевої структури народногосподарського комплексу, переорієнтації всіх галузей виробництва на потреби ринку. Значна роль в здійсненні цих процесів належить інвестиційній діяльності. Її активізація дозволить суттєво оновити зношений і морально застарілий виробничий апарат, прискорить впровадження прогресивних технологічних систем.

В той же час необхідно враховувати, що інтенсифікація інвестиційної діяльності потребує створення для цього відповідних економічних умов, сприятливого економічного середовища.

У вітчизняній і зарубіжній науковій літературі питанням розвитку і стимулювання інвестиційних процесів приділялось багато уваги. Проте сучасний період розвитку економіки в Україні особливий. Він характеризується послабленням командно-адміністративних методів управління економічними процесами і повільним становленням основних інститутів ринкової моделі господарювання, використання переважно економічних регуляторів і відзначається суттєво вищим рівнем самостійності суб'єктів господарювання. Перехід до ринку в Україні супроводжується глибокою економічною кризою. В наших умовах інвестиційна діяльність має певні особливості, а її інтенсифікація набуває життєво необхідного значення для економічного виживання України як суверенної держави. В зв'язку з цим проблема розвитку інвестиційної діяльності в період становлення ринкових відносин є актуальною.

1.2. Метою дисертаційної роботи є розробка науково-теоретичних положень і практичних рекомендацій по активізації інвестиційної діяль-

ності в умовах становлення ринкової економіки; на основі вдосконалення організаційно-економічних методів управління.

У відповідності з метою роботи її головними завданнями є:

- розкриття економічної суті інвестиційної діяльності в перехідний період;
- визначення особливостей інвестування в промисловості України в сучасних умовах;
- обґрунтування основних напрямків інтенсифікації інвестиційної діяльності;
- розробка концептуальних підходів до формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємств;
- розробка методичних положень по визначенні впливу інвестицій на кінцеві результати господарювання;
- розробка методичних рекомендацій по вибору варіантів інвестиційних проектів на основі експертних оцінок.

1.3. Предмет і об'єкт дослідження. Предметом дослідження є теоретичні, методологічні і прикладні проблеми управління інвестиційною діяльністю в умовах формування ринкової економіки.

Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність в народно-господарському комплексі України.

1.4. Теоретичною і методологічною основою дослідження є сучасні теорії ринкової економіки, концептуальні підходи до проблеми управління інвестиційними процесами, відображені в роботах вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів, закони України, що стосуються питань управління економікою, нормативно-методичні матеріали по досліджуваній проблемі. В процесі дослідження використовувались статистичні, аналітичні, економіко-математичні і експертні методи дослідження.

1.5. Новими науковими результатами дослідження є такі:

- розкриття економічної суті управління інвестиційною діяльністю

в Україні в період формування ринкової економіки, яка полягає в здійсненні впливу на суб'єкти господарювання з метою забезпечення структурної перебудови народного господарства, розвитку пріоритетних його галузей. об'єкта, напрямків науково-технічного прогресу на основі створення сприятливих економічних і правових умов для залучення інвестицій;

- визначення особливостей інвестування в сучасні умови, якими є відсутність державних коштів для здійснення крупномасштабних інвестицій, економічна нестабільність і непослідовність економічної політики, високі темпи інфляції, монополізм виробників, відсутність захисту інвесторів з боку держави;

- формування основних принципів управління інвестиційною діяльністю, якими є, зокрема, рівність всіх суб'єктів інвестиційного процесу, адаптивність до змін макроекономічного середовища, системність і комплексність та інш.;

- розробка концептуальних підходів до формування системи управління інвестиційною діяльністю, в основі якої лежить оптимальне поєднання державного її регулювання переважно економічними важелями і ринкова саморегуляція інвестиційних процесів;

- розробка методики оцінки впливу інвестиційної діяльності на кінцеві результати господарювання, зокрема, на норму і обсяг прибутку, обсяг виробництва;

- розробка методики вибору варіантів інвестиційних проектів на основі експертних оцінок.

1.6. Конкретний особистий внесок дисертанта у розробку наукових результатів, що виносяться на захист. До основних наукових результатів, що виносяться на захист і які особисто належать дисертанту, відносяться ті, що вказані в розділі 1.5. автореферату як наукові результати.

1.7. Рішаль реалізації впровадження наукових розробок. Розроблені в дисертації положення щодо визначення основних методичних принципів управління інвестиційною діяльністю підприємств, практичні рекомендації по визначенню впливу здійснення інвестицій на основні фактори виробництва і ініціє його результат" методичні підходи до вибору варіантів інвестиційних проєктів на основі експертної оцінки використовувались в практиці інвестиційної діяльності АО "Ксицерн-Електрсн", АК "Електрон Банку", інвестиційних та трастових компаній.

Пропозиції по формуванню системи управління інвестиційною діяльністю підприємств можуть бути використані відповідними владними структурами на державному та регіональному рівнях управління.

1.1. Апробація роботи. Теоретичні положення та практичні рекомендації, отримані в результаті проведення досліджень по темі дисертації, знайшли відображення в плановій науково-дослідній роботі "Розробка економічного механізму відтворення ресурсного потенціалу і ресурсозбереження" (N державної реєстрації 01.93.004495), виконаній Інститутом регіональних досліджень НАН України.

Основні положення і результати роботи гповідались на міжнародних та загальнодержавних науково-практичних конференціях та семінарах: "Ставлення нової економічної системи в Україні (Львів, 1994)", "Проблеми становлення української соціально-економічної моделі" (Львів, 1993), методологічних семінарах в Інституті регіональних досліджень НАН України.

1.9. Структура роботи. Дисертація містить вступ, чотири основні розділи, висновки і рекомендації, список використаної літератури. Загальний обсяг роботи 165 стр., включаючи 11 таблиць, 3 рисунки і схеми.

1.1. Публікація результатів дослідження. Основні положення дисертації опубліковані в 4 наукових працях загальним обсягом 21,5 д.а., з яких автору належить 2,1 д.а.

## 2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ

2.1. Вихід економіки України з кризи і подальший її підйом вимагають суттєвої трансформації галузевої структури промисловості, закриття неконкурентоспроможних виробництв у енерго- та матеріаломістких галузях, розвитку перспективних технологічних систем, побудованих на передових досягненнях науково-технічного прогресу. Реалізація економічної стратегії уряду, спрямованої на оптимізацію галузевої структури національної економіки, потребує значних інвестицій в створення сучасної технічної і технологічної бази в пріоритетних галузях і виробництвах народногосподарського комплексу. При цьому обсяги інвестицій для забезпечення відчутних змін в галузевій структурі виробництва і зростання його обсягів мусять бути суттєво вищими від середньорічних відрахувань підприємств на відтворення виробничого апарату, які здійснювались протягом періоду відносної стабільності економіки України в складі бывшего СРСР (1970-1990 рр.).

2.2. Формування ринкової моделі господарювання в Україні супроводжується наростанням кризових явищ, високими темпами інфляції, нестабільністю кредитно-фінансової системи, скороченням обсягів товарного виробництва, відсутністю чітко визначеної довгострокової стратегії економічного розвитку. В системі управління економікою суттєво послаблюється дія адміністративно-командних важелів і посилюється вплив економічних методів регулювання, а також ринкового саморегулювання економічних процесів. Водночас роль ринкових саморегуляторів ще дуже незначна, оскільки становлення основних інститутів ринку знаходиться поки що в початковій стадії. Таким чином, макроекономічне середовище можна

характеризувати як таке, що не сприяє активізації інвестиційної діяльності.

З другого боку, в Україні дуже високий рівень монополізму в промисловому виробництві, що ступає суттєвим стримуючим інвестиційну діяльність фактором. Якщо в плановій командно-адміністративній економіці інвестиції здійснювались у відповідності з планами нормативами та централізованим перерозподілом капітальних вкладень (тобто достатньо жорстко регулювались державою), то в умовах перехідного періоду на зміну директивно-плановому регулюванню інвестицій у виробничу сферу ще не прийшли ринкові регулятори, перш за все механізм конкуренції.

2.3. Інвестиційна діяльність підприємств в Україні на сучасному етапі характеризується швидким скороченням абсолютного обсягу нагромадження, суттєвим падінням його частки у національному доході, різким скороченням важливого джерела фінансування інвестицій - бюджетних асигнувань, яке супроводжується зменшенням частки прибутку підприємств, що направляється на розширення виробництва.

2.4. В умовах переходу до ринку економічна суть інвестиційної діяльності підприємств полягає в формуванні матеріально-технічної бази виробництва на основі впровадження прогресивних технологічних систем, виходячи зі стратегічних цілей економічної політики держави, даних маркетингових досліджень стосовно перспективного стану ринків збуту і оцінки власних можливостей з метою забезпечення економічного виживання підприємства на стадії формування нових ринкових відносин та подальшої господарсько-фінансової стабільності і завоювання лідируючих позицій серед конкурентів.

Економічна суть управління інвестиційною діяльністю підприємств полягає в забезпеченні структурної перебудови народного господарства, розвитку його пріоритетних галузей, об'єктів, напрямків науково-технічного прогресу на основі створення сприятливих економічних і

правових умов для залучення інвестицій.

2.5. Основними напрямками інтенсифікації інвестиційної діяльності на найближчу перспективу є:

- стабілізація макроекономічного оточення, включаючи питання інфляції;

- стабілізація комплексу законодавчих актів, які регулюють підприємницьку діяльність;

- введення прискореної амортизації основних фондів;

- створення і розвиток ринку цінних паперів;

- оптимізація соціально-економічної, відтворювальної, технологічної і галузевої структури капітальних вкладень і їх матеріально-технічного забезпечення;

- підтримка іноземних інвестицій;

- розвиток відносин власності, роздержавлення і приватизація майна державних підприємств.

2.6. Створення конкурентоспроможного недержавного сектору економіки, особливо приватних підприємств і колективних підприємств з невеликою чисельністю працюючих, в Україні виступає одним з найвагоміших факторів активізації інвестиційної діяльності і водночас необхідною умовою підвищення ефективності виробництва. Це обумовлене рядом причин.

По-перше, мотивація підвищення ефективності виробництва на недержавному підприємстві вища, оскільки при всіх інших однакових умовах вищою є частка прибутку, яка залишається в розпорядженні власника підприємства.

По-друге, недержавні підприємства не отримують державних дотацій на розвиток власної матеріально-технічної і технологічної бази, тому для успішної конкуренції з державним сектором повинні здійснювати інвестиції в нові, прогресивні технологічні системи, здатні забезпечи-

ти належний рівень ефективності виробництва.

2.7. Високий рівень монополізації економіки вимагає здійснення комплексу антимонопольних заходів. Це необхідно для створення конкурентної ринкової саморегуляції інвестиційної діяльності, спрямування інвестицій в ті галузі і виробництва, які є найбільш перспективними з точки зору макроекономічних критеріїв економічного розвитку.

За умов кризового стану економіки, монополізації більшості товарних ринків, значної частини державної власності, які характерні для сучасного етапу, основними завданнями антимонопольної політики є:

- зниження рівня монополізації та створення необхідних умов щодо розвитку конкуренції на товарних ринках;
- запобігання монопольної діяльності господарюючих суб'єктів;
- введення в дію механізму застосування антимонопольного законодавства та його вдосконалення.

Реалізація вказаних завдань повинна здійснюватися за такими напрямками:

- антимонопольне регулювання в процесі приватизації;
- антимонопольне регулювання та розвиток конкуренції на товарних ринках;
- пряме регулювання діяльності підприємств-монополістів.

2.8. Інвестиційна діяльність підприємств повинна узгоджуватись з державною економічною політикою. Досягнення довгострокових макроекономічних цілей вимагає спрямування інвестицій у визначені галузі і виробництва, забезпечення відповідних темпів і пропорцій. Це може бути досягнуте лише при умові створення цілісної системи управління інвестиційною діяльністю підприємств.

Формування системи управління інвестиційною діяльністю передбачає здійснення таких основних заходів:

- розробку організаційної і функціональної підсистем управління

інвестиційною діяльністю;

- визначення правових меж впливу держави і місцевих органів самоврядування на інвестиційні процеси;

- встановлення умов використання економічних важелів впливу - які вони, ким і на якій підставі встановлюються, строк їх дії, умови перегляду чи коректування;

- розробку положень про суб'єкти регулювання інвестиційної діяльності;

- розробку методів визначення кількісних характеристик економічних важелів;

2.9. З точки зору теорії і методології одним з ключових питань створення системи управління інвестиційною діяльністю підприємств є розробка функціональної її структури.

При цьому управління інвестиційною діяльністю підприємств з боку держави повинно бути як прямим - через економічні і адміністративно-правові важелі впливу - так і непрямим - через вплив на конкуренцію товаровиробників.

Схема функціонування системи управління інвестиційною діяльністю підприємств приведена на рис.1.

2.10. Одним з ключових моментів інвестиційного процесу виступає оцінка інвестиційних проектів на стадії їх відбору. Правильно вибраний інвестиційний проект є гарантією прибутковості підприємства, вигідного вмісту капіталу. Успіх інвестиційної діяльності залежить від багатьох факторів. Відповідно, і оцінка інвестиційного проекту повинна передбачати вплив кожного з них на кінцевий результат інвестиційного процесу, а значить, відбуватись на основі системи оціночних показників. Кожний з цих показників характеризує окремі аспекти інвестиційного проекту. Комплексна оцінка всіх показників, що входять в систему, в результаті дасть змогу об'єктивно визначити найбільш прийнятний варіант.



Рис.1. Схема функціонування системи управління інвестиційною діяльністю підприємств.

Головною проблемою комплексної оцінки інвестиційних проектів за допомогою використання системи показників є узгодженість їх значень і розмірностей, оскільки комплексна оцінка будується на основі застосування кількох критеріїв багатаспектність характеру інвестиційних проектів обумовлюється наявністю кількох пріоритетів у цілях інвестування.

Отже, чисто прагматичний підхід до оцінки інвестиційних проектів допустимий на рівні первинної ланки господарювання. Чим вищий масштаб проекту, тим в більшій мірі його оцінка повинна враховувати непрямі економічні результати (наслідки) його реалізації.

В зв'язку з цим виникає проблема подолання багатокритеріальності в оцінці інвестиційних проектів. Її вирішення можливе на основі застосування експертного підходу.

Основу запропонованої методики вибору інвестиційних проектів на базі застосування елементів експертної оцінки складає система показників, яка характеризує головні параметри аналізованих проектів.

2.11. Головними критеріями вибору інвестиційних проектів є оцінка очікуваної ефективності і ризику. І одне, і друге, залежить від кількох факторів, кожний з яких може бути оцінений певною системою відповідних показників. На рис. 2. відображено загальну схему формування системи оціночних показників, яка дає змогу отримати інтегровану (агреговану) оцінку інвестиційного проекту.

Як видно з приведеної схеми, головні критерії - ефективність і ризик інвестиційного проекту - характеризуються інтегральними показниками - економічною, екологічною, соціальною ефективністю, правовим та організаційно-економічним рівнем запобігання ризику. Кожний з цих агрегованих показників (або показників і рівня) оцінюється відповідною

системою первинних показників (показників 2 рівня), які в свою чергу можуть бути диференційовані ще в більшій мірі.

В дисертації приведено формалізований алгоритм розрахунку інтегральної експертної оцінки інвестиційних проектів, схема якого приведена на рис. 3.

2.12. В дисертації приведено методику визначення впливу інвестицій на кінцеві результати господарювання. При цьому останні характеризуються зміною обсягу прибутку і зміною норми прибутку.

В роботі приводяться розрахунки стосовно чотирьох можливих ситуацій, а саме:

- незмінність обсягів виробництва і ціни на товар до і після здійснення інвестицій;
- незмінність обсягів виробництва при зміні ціни товару;
- незмінність ціни товару і змін обсягів виробництва;
- одночасній зміні обсягів виробництва і ціни на товар.

При цьому враховується вплив викликаних інвестиційною діяльністю факторів:

- зміна обсягу матеріальних затрат і викликана нею абсолютна та відносна економія (перевитрата) цих затрат;
- зміна обсягів виробництва;
- зміна ціни;
- зміна затрат на оплату праці;
- зміна величини амортизаційних відрахувань;
- підвищення технічного рівня виробництва;
- зміна величини основного і оборотного капіталу.

2.13. Зміна норми прибутку ( $\Delta \Pi$ ), викликана інвестиційною діяльністю, визначається за виразом

$$\Delta \Pi = \frac{P_1}{K_1} - \frac{P_0}{K_0}$$

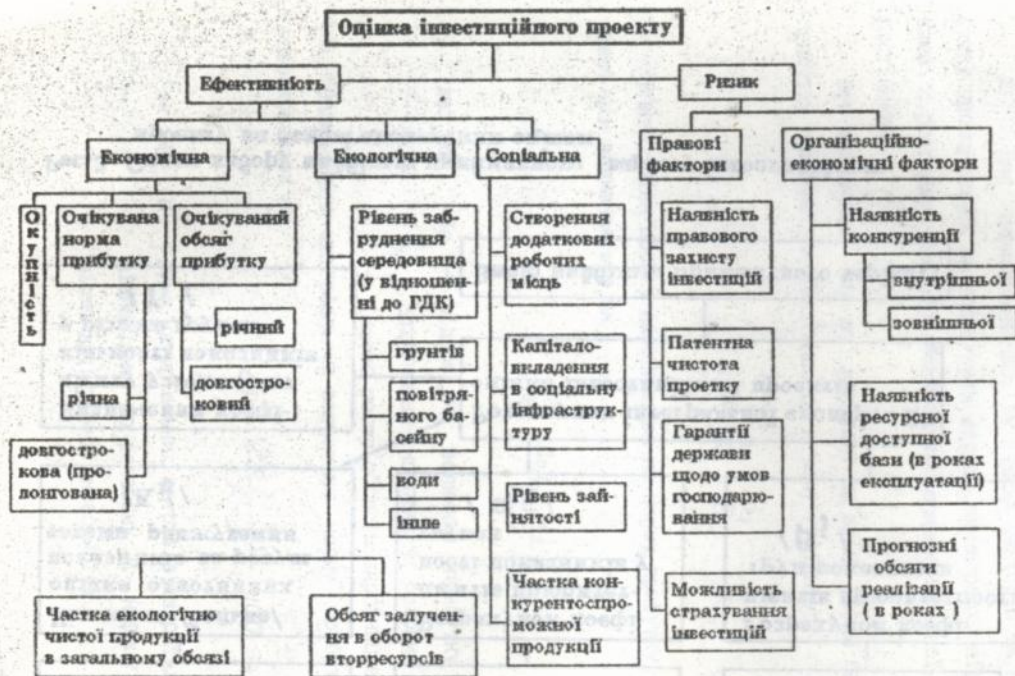


Рис. 2 Схема оціночних показників інвестиційного проекту

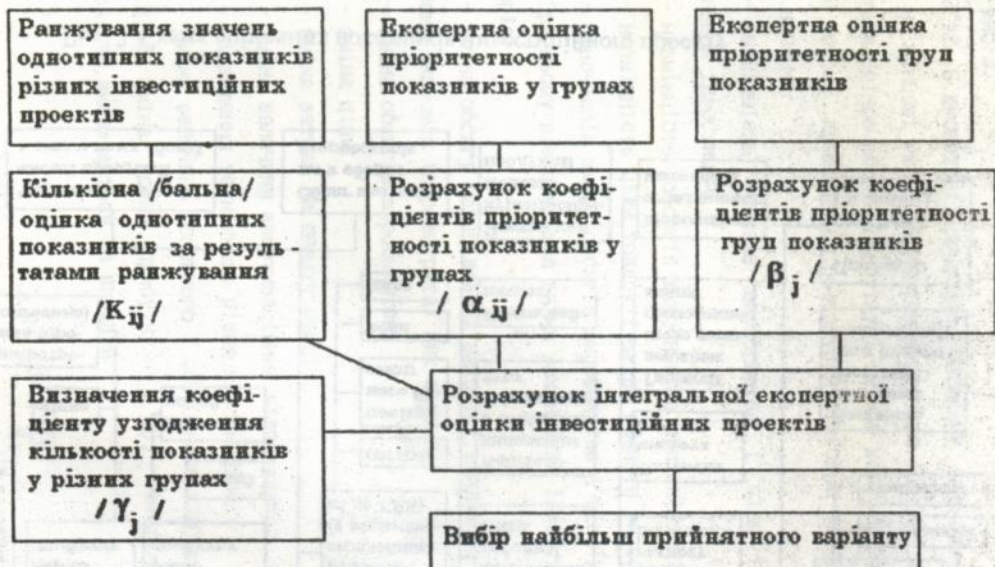


Рис. 3. Схема вибору найбільш прийняттого варіанту інвестиційного проекту на основі експертних оцінок

де:  $p_0$ ,  $p_1$  - величина прибутку на 1 крб. обсягу продаж відповідно до 1 і після здійснення інвестицій;

$k_0$ ,  $k_1$  - капіталомісткість продукції відповідно до 1 і після здійснення інвестицій.

2.1. Для визначення впливу різних факторів на зміну норми прибутку пропонується застосовувати метод ланцюгових підстановок, який вимагає розгляду кожного фактора як величини змінної, вважаючи інші постійними.

При визначенні впливу капіталу за зміну норми прибутку, величина прибутку приймається незмінною по в. зому варіанту:

$$\Delta \text{ПК} = \frac{p_1}{k_1} - \frac{p_1}{k_0}$$

Вплив зміни обсягу виробництва на норму прибутку при незміненій рівні цін визначається як

$$\Delta \text{ПК} = \frac{p_0 (J - 1)}{k_0 J}$$

де:  $p_0$  і  $k_0$  - відповідно величини прибутку і капіталу до здійснення інвестицій (базовий рівень);

$J$  - індекс росту обсягів виробництва продукції.

Вплив зміни матеріальних затрат на норму прибутку пропонується розраховувати як

$$\Delta \text{ПК} = \frac{(M_0 J - M_1)}{k_0 J} \cdot 100$$

де:  $M_0$  і  $M_1$  - сума матеріальних затрат в затратах на виробництво відповідно по базовому і новому варіантах (до і після здійснення інвестицій).

ЛНБ ім. В. Стефаніка  
АН України

Аналогічно розраховується вплив:

- зміни затрат на оплату праці

$$\Delta \text{Пл} = \frac{(L_0 J - L_1)}{K_0 J} \cdot 100,$$

де:  $L_0$  і  $L_1$  - сума витрат на оплату праці відповідно по базовому і новому варіантах (до і після здійснення інвестицій);

- зміни величини амортизаційних відрахувань

$$\Delta \text{Па} = \frac{(A_0 J - A_1)}{K_0 J} \cdot 100,$$

де:  $A_0$  і  $A_1$  - сума амортизації в затратах на виробництво відповідно по базовому і новому варіантах (до і після здійснення інвестицій);

- підвищення технічного рівня виробництва і вдосконалення організації виробництва

$$\Delta \text{Пф} = \frac{E_f \cdot 100}{K_0 J}, \quad \Delta \text{Пор} = \frac{E_{op} \cdot 100}{K_0 J}$$

де:  $E_f$  і  $E_{op}$  - економія затрат на виробництво за рахунок факторів, відповідно, підвищення технічного рівня виробництва і вдосконалення організації виробництва;

- зміни величин оборотного капіталу ( $K_{об}$ ) і основного капіталу ( $K_{ос}$ ) відповідно

$$\Delta \text{Пк}^{\text{ос}} = \frac{\text{Коб}_0 \text{J} - \text{Кос}_1}{\text{Кос}_1} \cdot 100$$

$$\text{Пк} = \frac{(\text{Кос}_0 \text{J} - \text{Кос}_1) 100 + (\text{А}_0 \text{J} - \text{А}_1) \cdot 100}{\text{Кос}_1}$$

де:  $\text{Коб}_0$  і  $\text{Коб}_1$  - величина оборотного капіталу до і після здійснення інвестицій;

$\text{Кос}_0$  і  $\text{Кос}_1$  - величина основного капіталу до і після здійснення інвестицій.

### 3. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.

3.1. Проведені дослідження показали, що інвестиційна діяльність підприємств в умовах переходу до ринку суттєво впливає на створення конкурентного середовища, структурну перебудову економіки, створення додаткових робочих місць.

3.2. Сучасне макроекономічне середовище в Україні не сприяє активізації інвестиційної діяльності підприємств, що поглиблює кризові явища в економіці. Інвестиційна діяльність підприємств характеризується швидким скороченням абсолютного обсягу, нагромадженнь, суттєвим падінням його частки в національному доході, зменшенням частки прибутку підприємств, що направляється на розширення виробництва.

3.3. Активізація інвестиційної діяльності потребує стабілізації макроекономічного середовища, здійснення відчутних антиінфляційних заходів, введення прискореної амортизації основних фондів, створення і розвитку цінних паперів, підтримки іноземних інвестицій, розвитку відносин власності, роздержавлення і приватизації мала державних підприємств.

3.4. Зміна принципів управління економікою в цілому потребує трансформації системи управління інвестиційною діяльністю підприємств зокрема.

Остання повинна поєднати ринкову саморегуляцію з державним регулюванням.

3.5. Оцінка інвестиційних проєктів повинна ґрунтуватись на врахуванні всіх їх аспектів (як позитивних, так і негативних), що передбачає багатокритеріальність такої оцінки. При цьому взаємоузгодженість критеріїв може бути забезпечена застосуванням методів експертних оцінок.

3.6. На рівні первинної ланки господарювання інвестиційна діяльність повинна здійснюватись з врахуванням викликаних нею змін основних факторів виробництва. до потребує подальшого розвитку методів економічного аналізу, всіх стадій виробництва і збуту товару.

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ  
ОПУБЛІКОВАНІ В ТАКИХ НАУКОВИХ ПРАЦЯХ:

1. Функціональна структура системи управління інвестиційною діяльністю підприємств // В кн. Організаційно-економічні методи управління ресурсозбереженням /Оксанич О.Е., Войцеховська В.П., Шморгай М.Б. та ін. - ІЕ АН України - Київ, 1993. - Дод. в ДНТБ України N 2406 Ук93. - 10,5 д.а. (1,3 д.а.).

2. Напрямки формування системи управління ресурсозбереженням // В зб. Становлення нової економічної системи в Україні. - Ч.2. - Львівський торговельно-економічний інститут - Львів - 1994. - 8,5 д.а. (С,1 д.а.) /у співавторстві/.

3. Аналіз і оцінка кредитоспроможності підприємств в умовах переходу до ринкових форм господарювання /у співавторстві/ - Львів, ІРД НАН України - 1995 - 3,0 д.а. (0,5 д.а.) /у співавторстві/.

4. Макроекономічні наслідки політики валютного курсу в Україні // В зб. Соціально-економічні проблеми управління регіонами в умовах ринкової трансформації економіки. - Львів - ІРД НАН України. - 1994. - 0,5 д.а. (0,2 д.а.) /у співавторстві/.

#### 4. КРАТКАЯ АННОТАЦИЯ ДИССЕРТАЦИИ.

Шморгай Н.Б. Развитие инвестиционной деятельности предприятий в период становления рыночной экономики.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.06.01 - Экономика предприятий и формы хозяйствования.

Защищаемая диссертация является рукописью, которая содержит теоретические исследования инвестиционной деятельности предприятий. Определены факторы развития инвестиционной деятельности и предложены методические решения по формированию системы управления, даны рекомендации по оценке инвестиционных проектов.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, управление инвестиционной деятельностью, оценка инвестиционных проектов.

Shmorgaj M.B. The development of the investing activity of plants in the standperiod of the market economy.

The thesis for the Master of Science degree on speciality 08.06.01 - Economics of plants and forms of economy. Institute of regional researches, NAS of the Ukraine, Lviv, 1995.

The defended thesis is a manuscript, which contains theoretical research of the investing activity of plants. The development factors of the investing activity are determined and some methods decision on formations of management system are offered. The recommendations of the estimate of investing process are given.

ЛНС 1/91

4В 33.525  
АВ 33.525

Підписано до друку 23.II.95. Формат 60x84 I/16.  
Папір друкарський. Друк офсетний. Ум. друк. арк. I,0.  
Ум. фарбо-в'дб. I,0. Тираж 100. Зам. І877.

---

Навчально-виробничі майстерні Львівського поліграфічного технікуму.  
м. Львів, вул. Винниченка, 12.